

Határozatok Tára

C-293/12. és C-594/12. sz. egyesített ügyek

Digital Rights Ireland Ltd

kontra

Minister for Communications, Marine and Natural Resources és társai és Kärntner

Landesregierung és társai

(a High Court [Írország] és a Verfassungsgerichtshof [Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek)

„Elektronikus hírközlés — 2006/24/EK irányelv — Nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások vagy nyilvános hírközlő hálózatok — Az e szolgáltatások nyújtása keretében előállított vagy kezelt adatok megőrzése — Érvényesség — Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 8. és 11. cikke”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (nagytanács), 2014. április 8.

1. *Alapvető jogok — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — A magánélet tiszteletben tartása — A személyes adatok védelme — A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzése — 2006/24 irányelv — A szolgáltatásnyújtók kötelezettsége egyes adatok megőrzésére annak érdekében, hogy azokat adott esetben közöljék a nemzeti hatóságokkal — A Charta 7. és 8. cikke szerinti beavatkozás*

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 7. és 8. cikk; 2006/24 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 3., 4., 5., 6. és 8. cikk)

2. *Alapvető jogok — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — A Chartában biztosított jogok és szabadságok gyakorlásának korlátozása — Feltételek — A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzése — 2006/24 irányelv — A szolgáltatásnyújtók kötelezettsége egyes adatok megőrzésére annak érdekében, hogy azokat adott esetben közöljék a nemzeti hatóságokkal — Az alapvető jogok lényeges tartalmának megsértése — Hiány — A közbiztonság védelmének célja*

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 7., 8. és 52. cikk, (1) bekezdés; 2006/24 európai parlamenti és tanácsi irányelv)

3. *Alapvető jogok — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — A Chartában biztosított jogok és szabadságok gyakorlásának korlátozása — Feltételek — A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében*

előállított vagy feldolgozott adatok megőrzése — 2006/24 irányelv — A szolgáltatásnyújtók kötelezettsége egyes adatok megőrzésére annak érdekében, hogy azokat adott esetben közöljék a nemzeti hatóságokkal — Az arányosság elvének megsértése

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 7., 8. és 52. cikk, (1) bekezdés; 2006/24 európai parlamenti és tanácsi irányelv)

1. A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóinak vagy a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatóinak a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58 irányelv módosításáról szóló 2006/24 irányelv 3. és 6. cikkében előírt azon kötelezettsége, hogy valamely személy magánéletével és közléseivel kapcsolatos olyan adatokat, mint amelyek az említett irányelv 5. cikkében szerepelnek, meghatározott időszak alatt megőrizzenek, önmagában az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikkében biztosított jogokba való beavatkozást valósít meg. Ezenkívül a 2006/24 irányelvnek az illetékes nemzeti hatóságok adatokhoz való hozzáférésére vonatkozó szabályokat tartalmazó 4. és 8. cikke szintén a Charta 7. cikkében biztosított jogokba való beavatkozást valósít meg.

Hasonlóképpen a 2006/24 irányelv a Charta 8. cikkében biztosított, személyes adatok védelméhez való alapvető jogba történő beavatkozást valósít meg, mivel személyes adatok kezeléséről rendelkezik.

E beavatkozás széles körű, és azt különösen súlyosnak kell tekinteni. Ezenkívül az a körülmény, hogy az adatok megőrzésére és azok későbbi felhasználására anélkül kerül sor, hogy az előfizetőt vagy a nyilvántartott felhasználót erről tájékoztatnák, az érintett személyekben azt az érzést keltheti, hogy magánéletük állandó felügyelet alatt áll.

(vö. 34–37. pont)

2. Az Európai Unió Alapjogi Chartája 52. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával és az arányosság elvére figyelemmel korlátozható, e jogok és szabadságok korlátozására csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

Először is, még ha a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58 irányelv módosításáról szóló 2006/24 irányelv által előírt adatmegőrzés az említett jogokba való különösen súlyos beavatkozást valósít is meg, nem sérti lényeges tartalmukat, mivel ahogyan az említett irányelv 1. cikkének (2) bekezdéséből következik, ezen irányelv nem teszi lehetővé magának az elektronikus közlések tartalmának a megismerését. Ezen adatmegőrzés a Charta 8. cikkében szereplő személyes adatok védelméhez való alapvető jog lényeges tartalmát sem sérti, mivel a 2006/24 irányelv 7. cikkében adatvédelemre és adatbiztonságra vonatkozó szabályt ír elő.

Másodszor a 2006/24 irányelv anyagi jogi célja – ahogyan az 1. cikkének (1) bekezdéséből is következik – ezen adatok hozzáférhetőségének biztosítása az egyes tagállamok nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmények kivizsgálása, felderítése és üldözése céljából. Ezen irányelv anyagi jogi célja tehát a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemhez, és ily módon végső soron a közbiztonsághoz való hozzájárulás. Következésképpen a 2006/24 irányelv által előírt adatmegőrzés a célból, hogy azokhoz az illetékes nemzeti hatóságok adott esetben hozzáférhessenek, ténylegesen közérdekű célt szolgál.

(vö. 38–41., 44. pont)

3. A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58 irányelv módosításáról szóló 2006/24 irányelv érvénytelen.

Ugyanis a súlyos bűncselekmények, és különösen a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelem kétségkívül elsőrendű jelentőségű a közbiztonság garantálása érdekében, és annak hatékonysága nagymértékben függhet a modern nyomozási technikák használatától. Az ilyen közérdekű cél azonban, bármilyen alapvető is, önmagában nem igazolhatja, hogy az olyan adatmegőrzési intézkedést, amelyet a 2006/24 irányelv bevezetett, az említett küzdelem céljából szükségesnek tekintsék.

A személyes adatoknak az Európai Unió Alapjogi Chartája 8. cikkének (1) bekezdésében szereplő kifejezett kötelezettségből eredő védelme különös jelentőséggel bír a Charta 7. cikkében szereplő, magánélet tiszteletben tartásához való jog szempontjából. A szóban forgó uniós szabályozásnak tehát egyértelmű és pontos szabályokat kell tartalmaznia a szóban forgó intézkedés hatálya és alkalmazása vonatkozásában, és minimális követelményeket kell előírnia annak érdekében, hogy azon személyek, akiknek az adatait megőrizték, elegendő olyan biztosítékkal rendelkezzenek, amely lehetővé teszi személyes adataiknak a visszaélések veszélyeivel, valamint az ezen adatokat érintő minden jogellenes hozzáféréssel és felhasználással szembeni hatékony védelmét.

A 2006/24 irányelv valamennyi olyan elektronikus hírközlési eszközt érint tehát, amelynek a használata mindenki mindennapi élete során igen elterjedt és egyre növekvő jelentőségű, és annak hatálya valamennyi előfizetőre és nyilvántartott felhasználóra kiterjed. Ily módon szinte a teljes európai lakosság alapvető jogaiba való beavatkozást valósít meg.

Márpedig először is a 2006/24 irányelv általános jelleggel vonatkozik valamennyi személyre és valamennyi elektronikus hírközlési eszközre, valamint az adatforgalommal kapcsolatos adatok összességére, anélkül hogy a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem célja alapján bármilyen megkülönböztetést, korlátozást vagy kivételt alkalmazna.

Másodszor a 2006/24 irányelv egyáltalán nem tartalmaz olyan objektív szempontot, amely lehetővé tenné az illetékes nemzeti hatóságok adatokhoz való hozzáféréseinek és az adatok olyan bűncselekményekhez kapcsolódó, megelőzési, felderítési és bűnüldözési célú, e hatóságok által történő későbbi felhasználásának körülhatárolását, amelyek a Charta 7. és 8. cikkében szereplő alapvető jogokba való beavatkozás terjedelmét és súlyosságát figyelembe véve kellően súlyosnak tekinthetők ahhoz, hogy e beavatkozást igazolják. Ezenkívül a 2006/24 irányelv nem tartalmaz anyagi jogi és eljárásjogi feltételeket az illetékes nemzeti hatóságoknak az adatokhoz való hozzáférését és azok későbbi felhasználását illetően.

Harmadszor a 2006/24 irányelv az adatok legalább hat hónapig való megőrzését írja elő, anélkül hogy bármilyen különbséget tenne az adatkategóriák között azoknak a követett cél szempontjából való esetleges hasznossága alapján vagy az érintett személyek szerint. Ezenkívül nem pontosítják, hogy a megőrzési időszak meghatározását objektív szempontokra kell alapítani annak biztosítása érdekében, hogy az a feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjon.

Következésképpen a 2006/24 irányelv az uniós jogrendben széles körben és különösen súlyosan beavatkozik ezen alapvető jogokba, anélkül hogy e beavatkozást pontosan körülhatárolnák olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik, hogy az ténylegesen a feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjon.

Végül a 2006/24 irányelv nem rendelkezik elegendő, a Charta 8. cikkében előírtaknak megfelelő olyan garanciáról, amely lehetővé tenné a megőrzött adatoknak a visszaélések veszélyével, valamint bármilyen jogellenes hozzáféréssel vagy felhasználással szemben történő hatékony védelmének biztosítását.

E megfontolások összességéből következik, hogy a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58 irányelv módosításáról szóló 2006/24 irányelv elfogadásával az uniós jogalkotó meghaladta azokat a korlátokat, amelyeket az arányosság elvének tiszteletben tartása a Charta 7. és 8. cikkének, valamint 52. cikkének (1) bekezdésére tekintettel megkövetel.

(vö. 51., 53., 54., 56., 57., 60., 61., 63–66., 69. pont és a rendelkező rész)